

FAKTUELT

FAKTUELT NR. 38 MARTS 2017

Danske Kloakmestre 25 år

Ekstra tryk på trykrørene

Emtelle Scandinavia producerer stadig flere trykrør til spildevand på fabrikken i Danmark.

Læs mere side 6

Når blåt det fungerer

Aalborg Forsyning har fået ram på hundedyre fejlkoblinger med krav om blå kloakrør til regnvand.

Læs mere side 14

Wavin med i udvikling af veje af genbrugsplast

Hulrum i præfabrikerede vejmoduler kan bruges til rør og regnvandsledninger.

Læs mere side 30

25

JUBILÆUM

Læs mere side 42

541 546
Tryksag

DANSKEKLOAKMESTRE.DK
Dit miljø - vores ansvar - med garanti

Melder udsolgt med højeste antal udstillere nogensinde

Læs mere side 26 ▼

Kloakmester Jesper Nørgaard høster fordele af også at være bygningskonstruktør

Læs mere side 22 ▲

▲ Regnvand gøres til en fordel i Deltakvarteret i Vinge ved Frederikssund

Læs mere side 16

- 3 Formanden har ordet!
- 4 Kloakgaranti er slået igennem
- 6 Ekstra tryk på trykrørene
- 10 Seminarer i lange baner
- 12 Nu går Kloakmessen 2018 i gang
- 14 Når blå det fungerer
- 16 Nyt boligområde scorer guld for bæredygtighed
- 20 Klimatilpasning kan løbe med beton-pris
- 22 To uddannelser og en autorisation
- 24 Nu skal gammel nyhed ud i de gamle kloakrør
- 26 Rørcenterdagene sætter ny rekord
- 30 Wavin med i udvikling af veje af genbrugsplast
- 32 ISS har forladt kloakken
- 33 Velkommen til nye medlemmer
- 34 Bedre klimatilpasning gennem samarbejde
- 36 Danske Kloakmestre fejrer 25 års jubilæum
- 40 Kloakbranchen stiller ind på nyt videnscenter
- 42 25 års jubilæum med 87 år på bagen
- 48 Danske Kloakmestre klar til Rørcenterdagene

Redaktion

Formand Henning Lübcke
Tekst: MadsenMedia
Annoncer: Mikael skov
Assisterende arbejde: Margrethe Stenger

Oplag

4.000 stk.

Udgiver

Danske Kloakmestre
Nørre Voldgade 106
1358 København K
Tlf.: 72 16 02 07
www.danskekloakmestre.dk
ISSN 2245-506X

Produktion og sats

Boosting Business
Himmerlandsgade 150
9600 Aars
Tlf.: 20 30 65 43
www.boostingbusiness.dk
kontakt@boostingbusiness.dk

Hjemmesiden

www.danskekloakmestre.dk
Har du døgnvagtservice og ønsker at stå på listen på foreningens hjemmeside, kan du kontakte sekretariatet på tlf. 72 16 02 07

Forsidebillede

Olav Bennike, Aalborg Forsyning

Genrebilleder: www.colourbox.dk

Næste Faktuel udkommer

Medio juni 2017

Deadline næste nummer

15. maj 2017
Bladet udkommer ca. 1 måned senere

Annoncer og evt. indlæg

– eller bare gode idéer til bladet sendes til: redaktionen@danskekloakmestre.dk

Der gøres opmærksom på, at indhold i artikler og annoncer er annoncørernes ansvar og ikke udtryk for en officiel holdning hos Danske Kloakmestre. Bladets redaktion redigerer alene det redaktionelle indhold.

541 Tryksag 546

Kære alle!

Af Henning Lübcke, formand for Danske Kloakmestre

2017 er 25 året for gendannelsen af foreningen Danske kloakmestre, helt nøjagtigt den 30. april. Dette vil blive markeret ved vores årlige generalforsamling, som i år holdes på Hotel Faaborg Fjord på Fyn den 22.-23. april. Mere om historien og generalforsamlingen inde i bladet.

Flere og flere kunder til kloakarbejder spørger ind til, om man er medlem af en garantiordning. Derfor vil Danske Kloakmestres garantiordning »Kloakgaranti« endnu engang blive lanceret og brandet i de landsdækkende fagblade og andre medier. Så må vi håbe, at det kommer til at slå endnu bedre igennem. Dog er det vigtigt, at medlemmerne også støtter op om lanceringen af logoet og får det inkorporeret i egne annoncer rundt om i landet, samt på firmabiler og brevpapir. Det er vigtigt, at vi gør os synlige i markedet, så kunderne kan føle sig trygge ved vores arbejde.

Seminar og ajourføringskursus for kloakmestre er i denne vinter, lige som tidligere, afviklet over hele landet. Denne gang med en kæmpe succes. Ikke færre end 700 kloakmestre over hele landet har deltaget i de 22 udbudte éndags kursusdage. Det er det absolut højeste antal deltagere til vores efteruddannelseskursuser. Succesen skal dog nok også tilskrives, at vi er gået sammen med Kloaksektionen i Dansk Byggeri og Byggeriets Kvalitetskontrol, efter at vi i nogle år har haft udbudt det i hvert vores regi. Vi er nu klar til i fremtiden at udbyde det i fællesskab, og næste vinters program er under udvikling. Programmet vil ikke blive mindre spændende for næste sæson, så jeg vil opfordre jer til at være tidligt ude med jeres tilmelding. I år har vi desværre måttet afvise over 50 tilmeldinger på grund af overtilmeldinger på kursusdagene.

Det er nu vedtaget i både Aalborg og Esbjerg forsyninger, at regnvandsstikledninger skal udføres i blå rørfarve. I HOFOR er man i gang med en drejebog for området med rørfarver. Og det seneste nye er, at man i Aarhus har besluttet at bruge lilla farve til sekundavand. Det er opsamlet regnvand, som kan bruges til toiletsky, vaskemaskiner og havevanding.

Det kan kun glæde mig, at vi nu er i gang med at få orden i farverne. Så mangler vi bare, at producenter og leverandører også skilter med, hvad hver farve er til. For når jeg læser om et godt tilbud på for eksempel trækrør i en bestemt farve, kan jeg ikke se, hvad rørets farve er til. Så hvis jeg ikke er en af dem, der følger lidt med, kunne jeg godt fristes til at bruge det billigste rør, uanset hvad jeg skal trække af ledninger. Det er bare ikke sjovt at skære en brun kloakledning over og så opdage, at der er elkabler eller fiberkabler indeni. Det er heller ikke særligt hygiejnisk, at toilettet er koblet på en regnvandsledning. Det kan i længden godt koste et blå flag ved badebroen.

Jeg håber med dette, at kommunernes tekniske forvaltninger også vil følge trop, således at vi i fremtiden, med de farver vi nu får vedtaget, skal starte helt inde ved soklen på husene.

Jeg vil også opfordre til, at erhvervsskolerne tager udfordringen op, da det nok kommer til at ligge lidt ude i fremtiden med indskrivningen i diverse bygningsdirektiver, hvis disse ikke bliver tilskrevet et tillæg.

Rotteplagen bliver for hver gang, jeg skriver nogle linjer her, åbenbart større og større. Fagfolk har mange meninger om antallet, men en ting er sikker: Det er i hvert fald ikke for nedadgående. Det til trods for, at vi har alle mulige tekniske installationer, som enten skal udrydde rotterne eller gøre det svært for dem at flytte sig i vores rørsystemer. En del af årsagen er formentlig, at vores rørsystemer bliver ældre og ældre. Det er lige som med biler: De tærer langsomt op, og her ved kommer der utætheder, som rotterne kan komme ud af. Der er også rørsystemer der bliver glemt. Døde ledninger er også udmærkede steder for rotter at bygge bolig i. For at nedbringe rotteplagen vil det være nødvendigt, at borgerne også bliver indstillet på, at de i fremtiden af egen lomme skal udskifte deres rørsystem på lige fod med og helst samtidig med, at de skifter badeværelse og køkken. Ingen ting holder evigt. Forsikringselskaberne brugte sidste år mere end 80 millioner kroner alene på udbedring af skader efter rotter. Det ville nok være en rigtig god idé, at huseftersynene ved boligsalg også kom til at omfatte rørsystemerne under vores boliger.

Med dette vil jeg og bestyrelsen ønske jer alle et godt, arbejdsrigt forår. Pas på jer selv!

Formanden

Kloakgaranti er slået igennem

Hr. og fru Danmark har opdaget Danske Kloakmestres garantiordning

Brancheforeningen Danske Kloakmestres garantiordning, Kloakgaranti, har fået luft under vingerne. Siden foreningen relancerede ordningen under det nye navn Kloakgaranti for små to år siden, er kloakmestrenes kunder for alvor begyndt at bemærke den ekstra sikkerhed.

»Garantiordningen levede en lidt anonym tilværelse, indtil vi gav den navnet Kloakgaranti. Det skete med et sideblik til Dansk Byggeris Byg Garanti. Den er jo en sikkerhed for både håndværksfirmaerne og deres kunder. Tilsvarende er Kloakgaranti til fordel både for medlemmerne af Danske Kloakmestre og ikke mindst deres kunder«, forklarer Mikael Skov. Han er medlem af bestyrelsen i Danske Kloakmestre med cirka 500 autoriserede kloakmestre som medlemmer.

Brancheforeningen har et næsten dugfriskt eksempel på, hvordan Kloakgaranti reddede situationen for en grundejer, som var kommet i klemme.

Kloakmester Steen Fobian (til højre) forklarer Frans Ravn, hvad han har lavet for at bringe kloakeringen ved kolonihavehuset i Skovlunde i orden.

»Det seneste par år er der kloakeret i haveforeningen AH Kildegaarden i Skovlunde, hvor jeg har et kolonihavehus. Foreningen sørgede for de store spildevandsledninger, hvorefter haveejerne så selv skulle få kloakmestre til at udføre arbejdet på de enkelte grunde«, fortæller iværksætter og ingeniør Frans Ravn.

Færdigmelding kom aldrig

»Jeg fik fat i en kloakmester, som både lavede en tegning, sendte et tilbud og efterfølgende en regning. Den afsluttende attest på, at arbejdet var udført, kom bare aldrig. Så jeg frygtede det værste. AH Kildegaardens bestyrelse havde besluttet, at hvis dokumentationen ikke forelå på en bestemt dato, ville man opkræve 30.000 kr. pr. hus«, siger Frans Ravn.

Problemets omfang gik op for ham, da han fandt ud af, at kloakmesteren var gået konkurs. Og den krævede færdigmelding for arbejdet dukkede aldrig op.

»Ad omveje hørte jeg heldigvis om Danske Kloakmestres garantiordning. Min kloakmester var ganske vist ikke længere medlem af brancheforeningen. Men det var han, da han udførte arbejdet for mig. Så jeg kontaktede Danske Kloakmestre. Det blev en super dejlig proces, hvor jeg oplevede en professionel og venlig behandling af min sag«, fortæller Frans Ravn.

Om igen

Det blev kloakmester Steen Fobian fra firmaet Engholm Entrepriser i Skævinge, der troppede op hos Frans Ravn i kolonihaven ved Skovlunde.

»Jeg ville indledningsvis lave en tv-inspektion af kloaksystemet hos Frans Ravn. Der var imidlertid for mange retningsændringer på de rør, den konkursramte kloakmester havde lagt, og der manglede også en spulebrønd i systemet. Derfor måtte jeg lave en del af arbejdet om og sætte spulebrønden, hvorefter jeg kunne lave tv-inspektionen og konstatere, at alt nu var i orden. Derefter kunne jeg lave færdigmeldingen og sende tegninger både til myndighederne via indberetningssystemet Byg & Miljø og til andelshaveforeningen, så Frans Ravn slipper for dummebøder«, forklarer Steen Fobian.

»Det var en ukompliceret garantisag, hvor Kloakgaranti hurtigt fandt ud af, at garantiordningen dækkede. Derefter handlede det for mig bare om at få lavet arbejdet og færdigmeldingen så

hurtigt som muligt, så Frans Ravn ikke længere skulle være uforskyldt i klemme«, siger kloakmester Steen Fobian.

Under 14 dage

»Det er jo en kendt sag, at der er stramme faglige krav til kloakarbejde. Det skal være i orden, og det skal papirerne også. Derfor frygtede jeg, at jeg igen skulle have en Bobcat ind i haven, da problemerne meldte sig. Derfor har hele oplevelsen med Kloakgaranti været en stor lettelse. Det kom bag på mig, at det gik så hurtigt, efter at jeg havde kontaktet Danske Kloakmestre. Der var gået under 14 dage, da Steen Fobian lavede færdigmeldingen. Når jeg taler med venner og bekendte, er de imponerede. Vi har jo alle kloak, men vi forstår den ikke, fordi vi ikke kan se den«, siger Frans Ravn.

Hos Danske Kloakmestre glæder Mikael Skov og den øvrige bestyrelse sig over succeshistorien fra Skovlunde.

»Det er oplevelser som den, Frans Ravn har haft, der er med til at skabe bevidsthed om Kloakgaranti som en vigtig gardering for forbrugerne. Alle medlemmer af Danske Kloakmestre er pr. automatik også medlemmer af Kloakgaranti. Det er yderligere et godt argument for at vælge en autoriseret fagmand, som er medlem af Danske Kloakmestre, når der skal laves kloakarbejde«, siger Mikael Skov.

Så er alle papirer i orden, viser kloakmester Steen Fobian (til højre) til Frans Ravn. Færdigmelding med tegninger er sendt både til myndighederne og til kolonihaveforeningen AH Kildegaarden.

HALLUM-TEKNIK

Eneste danske autoriserede reparatører af alle produkter eks. IPEK - IBAK - RIEZLER - GEJOS - ROCAM - RICO - MINI-CAM m.fl.

Vi reparerer og yder rådgivning på dit TV inspektions udstyr

Ring og få en uforbindende snak eller se mere på www.hallum-teknik.dk

Afdeling Jylland:

Hallum Teknik ApS
Møgelhøj 3
8520 Lystrup
Tlf: +45 86 97 53 22
info@hallum-teknik.dk

Afdeling sjælland:

Hallum Teknik Øst Aps
Greve Main 38
2670 Greve
Tlf: +45 44 20 00 10
en@hallum-teknik.dk

Rør, rør, rør og flere rør. Emtelle har i øjeblikket 15.000 kvadratmeter udendørs lagerplads under tag. Men der produceres i treholdsskift syv dage om ugen, og nu øges med yderligere 10.000 overdækkede kvadratmeter.

Ekstra tryk på trykrørene

Emtelle Scandinavia producerer stadig flere trykrør til spildevand på fabrikken i Danmark

Af Bjarne Madsen

Der er tryk på, men der skal mere tryk på. Og ikke mindst på trykrørene til forsyningsselskaberne.

Det er en del af strategien hos virksomheden Emtelle Scandinavia i Sønder Felding i det vestjyske, hvor rør til data- og telekommunikation ellers har haft hovedrollen hidtil. Det har de stadig, men spildevandet trænger sig mere og mere på og udgør en stadig større del af produktionen.

»Vi gik først rigtigt i gang med forsyningsområdet for cirka tre år siden. Dengang begyndte vi også på udvikling af rør, som kan lægges direkte ned i jorden. Dermed kan opgravet materiale direkte genanvendes til at fylde omkring rørene. Der er altså ikke behov for en sandlomme omkring rørene«, forklarer salgsdirektør Jens E. Kristensen hos Emtelle Scandinavia.

De nye RC Protect trykrør har hittet fra start. Det var Ringkøbing-Skjern Forsyning, der satte gang i udviklingen hos Emtelle med en forespørgsel på rør med en styrke, der gør dem modstandsdygtige over for punktbelastninger. Og som der derfor umiddel-

bart kan fyldes omkring med den opgravede jord. Forsyningsselskabet har kvitteret med i første omgang 38 kilometer rør, og Emtelle har netop vundet et nye projekt hos Ringkøbing-Skjern Forsyning på yderligere 16 kilometer rør.

Masser af trykrør på vej

Jens E. Kristensen er overbevist om, at Emtelle Scandinavia fremover kommer til i bogstavelig forstand at sprøjte yderligere kilometervis af trykrør ud af produktionssystemet i Sønder Felding.

»Vi har 13 produktionslinjer og kører 24/7. Normalt kører vi med treholdsskift fem dage om ugen, når det går stærkt. I øjeblikket er det syv dage. På europæisk plan udgør fiberrør omkring 90 procent af Emtelles produktion. I Danmark fordeles den sig fifty-fifty mellem fiber og rør til forsyningsselskaber og industri«, fortæller salgsdirektøren.

Emtelle Scandinavia er en del af den internationale Emtelle-koncern. Foruden på fabrikken i Sønder Felding sydvest for Herning, produceres også på to fabrikker i Skotland. Som følge af stigende efterspørgsel, går Emtelle Scandinavia nu i gang med at øge sit overdækkede lagerareal med 10.000 kvadratmeter. I forvejen har fabrikken 15.000 udendørs kvadratmeter under tag, foruden cirka 6000 kvadratmeter til produktion.

Dansk og indisk

»Vi vækster på, at vi hele tiden investerer i ny teknologi og nye maskiner. Det gælder om at optimere processerne hele tiden, og når vi tjener penge, giver vore ejere os også lov til at investere«, siger Jens E. Kristensen.

Det er en indisk familie, der ejer den internationale Emtelle-koncern. I Danmark i medejerskab med tre lokale.

»Vi kan lave alt i rør og laver i øjeblikket fra 5 til 800 mm. Dermed matcher vi de andre aktører på markedet. Vi satser på hele tiden at have de rigtige rør til de rigtige markeder. Til de nordiske lande laver vi PE-produkter i op til 24 meters længder, så der kan spares svejsninger. På coils laver vi rør op til 250 mm og med længder på 230 meter. Det giver nogle store ruller med diameter på 4,20 meter og 1,20 meter i bredden. Derfor har vi selv udviklet en specialvogn til udrulning, som kunderne kan leje med, når de får leveret de store ruller«, fortæller salgsdirektør Jens E. Kristensen.

Med fra start

Emtelle har 15 år på bagen i Sønder Felding, og det er 15 år siden, Jens E. Kristensen gjorde sin entré i firmaet. Han har med andre ord været med helt fra begyndelsen. Tidligere var han i 16 år hos Sanistål.

Salgsdirektør Jens E. Kristensen ved Emtelles nye og topmoderne produktionsanlæg.

»Tidligere hed virksomheden Dantex Plastrør. I 2007 blev den en del af Emtelle-familien, som i Europa har omkring 400 medarbejdere. Hos Emtelle Scandinavia er vi 75, hvoraf cirka 50 er i produktionen og på lageret«, siger Jens E. Kristensen.

To af de danske medejere er i øvrigt også aktive i den daglige drift af Emtelle Scandinavia. Mads A. Høgsfeldt er virksomhedens CEO, mens Kenn Byllemos er administrerende direktør for den skandinaviske afdeling. Sammen med den tredje danske medejer, Karsten D. Kristensen, driver de tillige søsterselskabet Rotek A/S, som producerer grej miljøundersøgelser, geoteknik, brøndboring, vandrensning og entreprenøropgaver.

På en regnfuld dag kan salgsdirektør Jens E. Kristensen bare gå i læ i en af de velvoksne ruller på lagerpladsen.

NUL HULLER

når du bruger branchens "lækreste"
produktions- og kvalitetssikringssystem

NYHED!!

Send faktura direkte
fra EQS

Planlægningskalender
over medarbejderen

Mere tid til MEGET sjovere ting!

Slip for rodet papirarbejde
om aftenen. Få 100% styr på
produktionen i en travl dagligdag.
Og find mere overskud i
hverdagen - samtidig med,
at dit KLS-arbejde er udfyldt
og gemt et sikkert sted.

Med EQS sparer du...

- penge
- spildtid på papirarbejdet
- tid og timer på kontoret
- på bekymringerne

Easy Quality
Systems

Med EQS får du digitale løsninger på mobil og tablet inden for...

Problemrapportering fra marken - Aftalesedler om ekstraarbejde fra marken
- Kvalitetssikringsrapporter med billede og sted - Timerapportering - Materi-
alerapportering - Modtagekontrol - Digital opdatering og udfyldning af APV og
brugsanvisninger

Kontakt os idag tlf. 6160 1444 · info@eqs.dk

EQS · EASY QUALITY SYSTEMS · Buchwaldsgade 15b, 1 sal · 5000 Odense C

eqs.dk

UNDGÅ EN
BESVÆRLIG OG
TIDSKRÆVENDE
OPGRAVNING

UNI-Fill™

SE VIDEO

SPECIELT DESIGNEDE BETONPRODUKTER TIL UDFYLDNING
AF SLØJFEDE KLOAKRØR, RØRLEDNINGER OG TANKE

RØRPASTA

- Kan udfylde selv de sværeste tilgængelige hulrum
- Kan løbe mindst 100 m af sig selv i et Ø200 mm rør
- Tilsættes ekspansionsmiddel for en fuldstændig udfyldning

RØRFYLD

- Effektiv til udfyldning af tanke og større rør
- Installeret ved pumpning, men kan ved kortere strækninger løbe af sig selv

Følg os på

www.unicon.dk

 unicon
CEMENTER HOLDING

Seminarer i lange baner

Stor succes med kombination af seminar og ajourføringskursus

Af Bjarne Madsen

Succesen synes total for seminar- og kursusamarbejdet mellem Danske Kloakmestre, Byggeriets Kvalitetskontrol og

Kursister i lange baner på seminarer i lange baner. Her på Hotel Scandic Regina i Herning.

Kloaksektionen under Dansk Byggeri. Totalt er der afviklet 22 kombinerede seminarer og ajourføringskurser landet over. Det betyder, at i omegnen af 700 har sat sig på kursusbænken for at hente en faglig opdatering.

»Vi har løbende været nødt til at udvide antallet af seminar- og kursusarrangementer, som vi startede med i midten af november og først har afsluttet i begyndelsen af marts. Så vi kan godt betegne det som en klokkeklar succes, og deltagerne har givet udtryk for stor tilfredshed med udbyttet«, fortæller Danske Kloakmestres formand Henning Lübcke.

Han har selv været den ene af undviserne på seminarerne og kurserne. Også forsikringsformidler Birgit Steffensen fra firmaet Profors og Johs. Pedersen fra Byggeriets Kvalitetskontrol har været med landet rundt. For Kloaksektionen under Dansk Byggeri har konsulent Michael Mortensen og bestyrelsesmedlem Svend Hørup delt opgaven.

Biologisk sandfilteranlæg
Bundfældningstanke
Nedsivningsanlæg
Regnvandsanlæg
Lameludskillere
Pumpebrønde
Fetudskillere
Olieudskillere
Samletanke
DPF

HVORFOR VÆLGE WATERCARE?

- 15 års erfaring
- Over 50.000 nedgravede tanke i Danmark
- **DANSK** - Egen støbning & produktion i Assens
- WaterCares produkter opfylder krav om **CE-mærkning** og er DOP testet
- Alle WaterCares tanke tåler **grundvand til terræn**
- WaterCares tanke har **lav gravedybde** og er nemme at håndtere
- **God tømmeadgang** i tanke (iflg. Faktuel nr. 31)
- WaterCares tanke er støbt i PE plast (slagfast & 100 % genanvendeligt)
- WaterCare hjælper gerne med dimensionering, projektonering & rådgivning

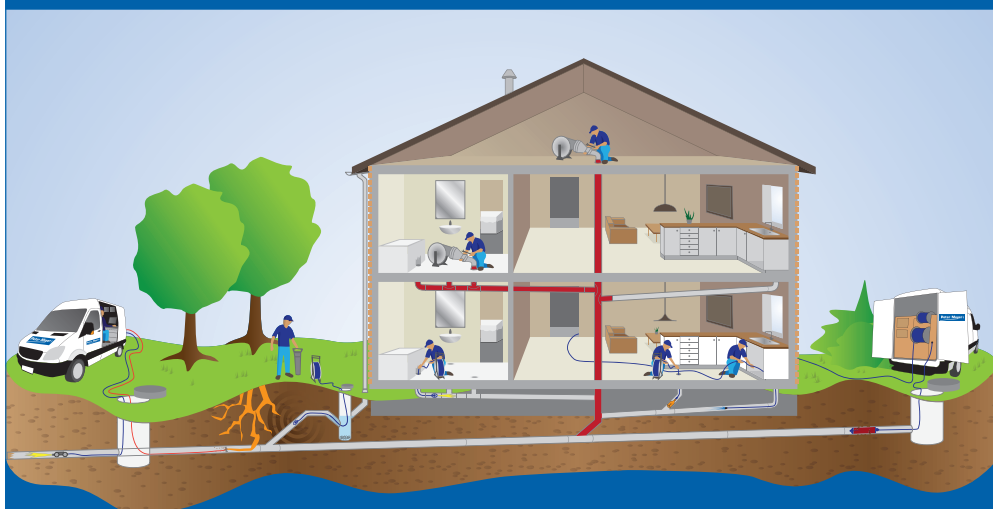
KONTROLORDNING FOR
LEDNINGSRENOVERING

Peter Meyer A/S

entreprenør · aut. kloakmester

Kloakrenovering – vores ekspertise

Med et klart overblik over kloakinstallationen bliver det lettere at planlægge og udføre renovering. Peter Meyer A/S kan hjælpe med at skabe overblikket og udføre den nødvendige udbedring.

Peter Meyer A/S tilbyder blandt andet

- Tv-inspektion
- Strømpeføring
- Hatteprofiler
- Punktreparationer
- Faldstammerenovering
- Industrispul med op til 1.000 bar
- Pudsning og fræsning af stik

Vores strømpeinstallationer er certificeret under kontrolordningen.

Foldagervej 1 · 4623 Lille Skensved · Tlf. 5656 2038 · www.meyer-as.dk

Nu går Kloakmessen 2018 i gang

Messe C åbner for standsalget 1. april og tror på større messe med flere udstillere

Af Bjarne Madsen

Kloakmessen 2018 ligger lige om hjørnet... I hvert fald, når det gælder forberedelserne til den største danske udstillingsbegivenhed for kloakbranchen. Ganske vist er der endnu et stykke tid til messedagene torsdag den 25. og fredag den 26. januar 2018. Men planerne for Kloakmessen er store, og derfor er messefolkene i Messe C i Fredericia klar til at kaste sig over opgaven allerede fra april.

»Fle udstillere og gæster kom til fra den første til den anden gang, Messe C lagde hus til Kloakmessen. Det tror vi på vil fortsætte også, når vi afvikler tredje udgave til januar. Kurven vil fortsætte opad både på udstillersiden og hvad angår antallet af besøgende«, vurderer messechef Lars Søndergaard i Messe C.

»Vi forventer endnu en gang at se voksevæk på messen, som første gang i 2014 havde 96 udstillere og 2532 besøgende fagfolk. På Kloakmessen 2016 tog hele 134 udstillere imod 2855 gæster«, fortæller messechefen.

Tendensen fortsætter

»Alt tyder på, at den positive tendens vil fortsætte, da vi fra såvel udstillere som besøgende har rigtig positive tilbagemeldinger efter den seneste messe i 2016. Således sagde 97 procent af de besøgende fagfolk, at de også planlægger at gæste den næste messe i 2018. Samme tal gjorde sig gældende blandt udstillerne, hvor kun 3 procent ikke forventer at være med på Kloakmessen 2018«, fortæller Lars Søndergaard.

Messechefen udtrykker endvidere stor tilfredshed omkring samarbejdet med Danske Kloakmestre. Kompetencerne udnyttes maksimalt, ved at Messe C varetager standsalg, markedsføring og praktisk gennemførelse af messen, mens brancheforeningen sikrer det faglige niveau og kvaliteten i indholdet samt forestår DM i Kloak.

Messechef Lars Søndergaard og hans mandskab i Messe C satser på, at kurven skal fortsætte opad for Kloakmessen.

Lige pludselig er det den 25. januar 2018, og det er igen tid at se på alskens grej til kloakbranchen

DM i Kloak

Efter et år uden mesterskab vil DM i Kloak igen finde sted som en integreret del eller rettere som kernen i 2018-messen. En løsning som alle parter er rigtig glade for. Sponsorerne får stor synlighed, messens besøgende kommer tæt på »showet«, og konkurrencedeltagerne får rigtig stor opmærksomhed omkring udførelsen af deres arbejde.

Messe C satser i øvrigt også i 2018 på at trække en portion gæster fra det nordlige Tyskland.

»Vi skal ikke lave en international udstilling. Kloakmessen er en dansk messe. Men der er ikke meget længere at køre fra Aalborg til Messe C, end fra det nordlige Hamburg. Derfor ligger Nordtyskland lige til højrebænet«, siger Lars Søndergaard.

Sandkasserne med DM i Kloak har en central placering på Kloakmessen og er et hit både hos deltagerne og publikum.

Kloakmestres foretrukne kontrolinstans

Vi tilbyder bl.a.:

- Let tilgængeligt kvalitetsstyringssystem
- Yderst konkurrencedygtige priser med rabat til medlemmer af Danske Kloakmestre
- Ajourføringskurser for kloakmestre
- Gratis svartjeneste hvor kloakmestre kan kontakte os på tlf. eller mail, og få råd om praktiske, tekniske og lovgivningsmæssige forhold
- KloakmesterNYT som sendes 3 - 4 gange årligt til alle tilsluttede virksomheder
- Hjemmeside med mange nyttige informationer for en kloakmester

Vi er endvidere godkendt som kontrolinstans indenfor:

El-installatør - VVS-området - Kloakmestrenes TV-Inspektion - Styret boring - VE-områderne - Bedre Bolig ordningen - Delautorisationer

For tilmelding eller mere information

Telefon: 72160110 - bk@byggekvalitet.dk - www.byggekvalitet.dk

Når blåt det fungerer

Aalborg Forsyning har fået ram på hundedyre fejlkoblinger med krav om blå kloakrør til regnvand

Af Bjarne Madsen

Det skal blot fungere, det med rørene til spildevand og regnvand. Og det gør det blot, når det er blåt.

Sådan er erfaringen fra Aalborg Forsyning, som nu høster frugten af at være trukket i blåt. Blå kloakrør til regnvand til at forebygge fejlkoblinger er simpelthen et krav til entreprenørerne og er med i udbuds-materialet, når der skal gennemføres nye projekter.

»Nogle meter før skel og nogle meter ind og op skal rørene være blå. Gennem årene har vi gjort alt muligt for at undgå fejlkoblinger, uden at det er lykkedes. Nu vil vi så have blå rør, og jeg tror på, at det nu lykkes«, fortæller civilingeniør Olav Bennike hos Aalborg Forsyning.

Fem års arbejde

»Vi har arbejdet på ideen om blå rør i fem år, og det har da ikke været lige nemt hele tiden. I starten kunne vi simpelthen ikke få nogen til at levere kloakrør, hvis de skulle være blå. Så fik vi fat i Ole S. Hansen hos Trade-Line, som siden har gjort et kæmpearbejde for at kunne levere blå rør til tilslutningerne«, siger Olav Bennike.

Blåt er altid pænt, mener Olav Bennike. Og det er ikke mindst praktisk med blå rør, når fejlkoblinger skal undgås. Det bliver de nu i Aalborg.

Trade-Line bor i Gørding øst for Esbjerg, og Ole S. Hansen kan glæde sig over, at også DIN Forsyning i Esbjerg har besluttet at gå i blåt.

I Aalborg kan Olav Bennike konstatere, at entreprenørerne udmærket kan finde ud af at få koblet regnvandet på den nye farve. Det virker.

Foto fra graven

Aalborg Forsyning har samtidig også taget et andet initiativ til at sikre imod fejlkoblinger og i øvrigt til at øge bevidstheden om kloaksystemet.

Det kræver både ordblindhed og nu også farveblindhed at bytte om på spildevand og regnvand i Aalborg.

»Vores folk skal tage billeder ude i gravene, når de er færdige med arbejdet, så vi har både koordinater og fotos med såvel hus som udgravning. Der kan vi præcist se, hvordan tingene er gjort, så vi altid kan dokumentere vores stik. På vores hjemmeside har borgerne mulighed for at finde oplysninger om kloakforholdene for deres ejendom, og kloakmestrene kan gøre det samme. Det hele ligger under Minkloak.dk«, fortæller Olav Bennike.

Den blå tanke i Aalborg blev ikke mindst næret, da der blev konstateret ekstremt mange fejlkoblinger i en helt ny udstykning. Foruden rør til regnvand og spildevand, var der tilmeldt også et rør til drænvand, og »så skulle det jo gå galt«, som Olav Bennike konstaterer.

Ingen tvivl om, hvor regnvandet skal hen. Når folkene er nede i udgravningen, tager de fotos, som borgerne efterfølgende kan se på "Minkloak.dk" på Aalborg Forsynings hjemmeside og forsikre sig om, at alt er udført korrekt.

Afstivningskassen

Lav vægt og høj sikkerhed

- ▶ **Perfekt til mindre maskiner**
- med en vægt fra kun 210 kg, kan udgravninger sikres, selvom der ikke er plads til de store maskiner
- ▶ **Tidsbesparende og rentabel**
- på få minutter sikres udgravningen med afstivningskassen. Sparet tid er sparede penge.
- ▶ **Fleksibel løsning**
- fås i tre størrelser - fra 1,5 m - 3,5 m, der kan vendes og bruges i to dybder. Med spindlerne kan du indstille kassens bredde, fra 60 cm - 218 cm.

- arbejde med omknicke **stenger**

Stenger ApS - Smedegade 29 - 6535 Branderup - tlf. 7483 5318 - www.stenger.dk

Nyt boligområde scorer guld for bæredygtighed

Regnvand gøres til en fordel i Deltakvarteret i Vinge ved Frederikssund

Af Bjarne Madsen

Vend udfordringen med regnvandshåndtering 180 grader og gør den til en fordel. Så falder der guld ned.

I hvert fald i Deltakvarteret i byen Vinge ved Frederikssund, som har scoret guldmedalje for bæredygtighed. Det er første gang, Green Building Council Denmark uddeler guld til et byområde. Organisationen certificerer bygninger og byområder efter den såkaldte DGNB-standard, hvor der netop er fokus på bæredygtighed inden for både miljø, økonomi samt sociale, tekniske og procesmæssige forhold.

Chefen for By og Landskab i Frederikssund Kommune, Søren Smidt-Jensen, er ikke i tvivl om, at Deltakvarterets kvaliteter inden for regnvandshåndtering, energi og hensyntagen til områdets natur og dyreliv har vægtet højt, da der skulle uddeles DGNB-points. Håndteringen af regnvand i Deltakvarteret har haft en væsentlig rolle i guldmedaljen.

»Det er et kæmpe skulderklap til alle, der har været involveret i tilblivelsen af byen Vinge. Netop regnvandshåndteringen, energien og naturen er nogle af de væsentlige fokusområder i projektet«, siger Søren Smidt-Jensen.

Tilfreds borgmester

Også Frederikssund Kommunes borgmester, John Schmidt Andersen, er naturligvis vældig tilpas med, at det nye område har fået guldglans helt fra start.

»Deltakvarteret er først nu ved at skyde op af jorden på en mark lidt sydøst for Frederikssund. Derfor er det meget tilfredsstillende, at vi som det første byområde i Danmark har opnået denne certificering. Og endda til en guldmedalje. Bæredygtighed er et hovedfokus i skabelsen af Vinge, og med certifikatet i hånden kan vi nu underbygge disse intentioner med konkrete vurderinger af en lang række forhold. Vel at mærke vurderinger foretaget af eksterne eksperter«, siger borgmester John Schmidt Andersen.

Stort deltaområde

Certificeringen af Deltakvarteret og dermed den gyldne medalje baserer sig på vurdering af 45 målbare kriterier for bæredygtighed inden for fem forskellige områder. For hvert område vurderes opfyldelsen til mellem 0 og 100 procent. Deltakvarterets samlede opfyldelse er på 73,2 procent, og det udløser altså guld. Det er arkitekt og projektchef i COWI Thomas Leerberg, der har foretaget vurderingerne.

»Deltakvarteret er et pionérområde inden for bæredygtig byudvikling i Danmark. Byområdet skaber attraktive rammer for godt liv, blandt andet ved at vende udfordringen med regnvandshåndtering til en fordel og skabe et stort rekreativt deltaområde midt i byen med let adgang til resten af Vingens rekreative tilbud«, forklarer Thomas Leerberg.

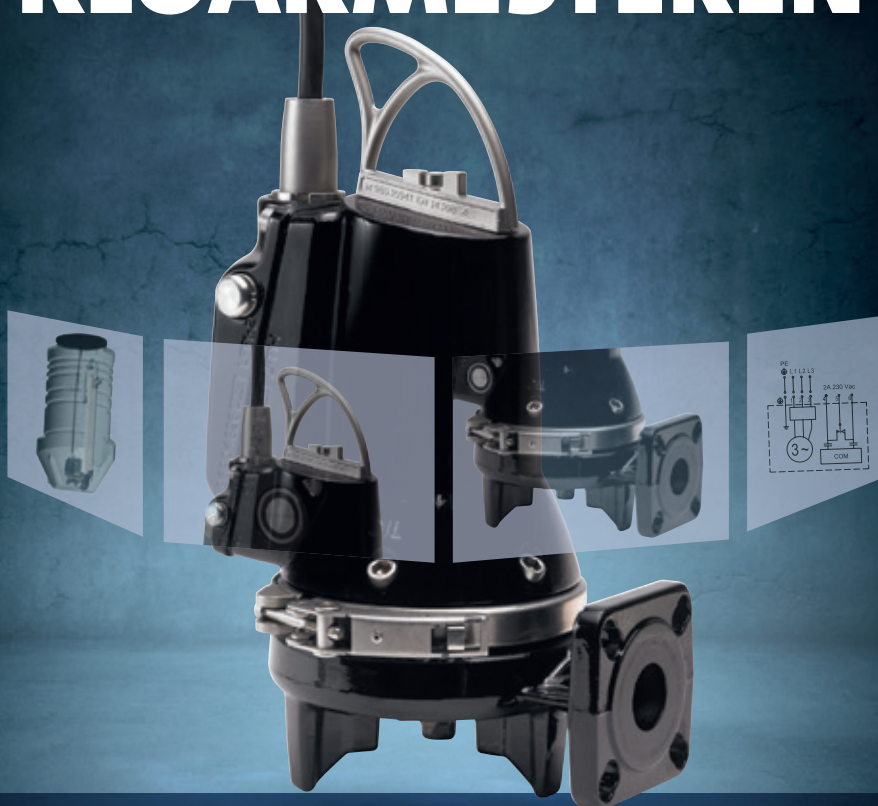
Det nye boligområde sydøst for Frederikssund skyder op af jorden, men er allerede forgyldt for bæredygtighed fra første færd.

Regnvand skal bare vendes rundt og gøres til en fordel i stedet for en ulempe. Det sker i det nye Deltakvarteret i byen Vinge ved Frederikssund. Og det er guld værd.

VI GØR DET ENKELT FOR KLOAKMESTEREN

PROBLEMFRI KLOAKERING MED SEG AUTOADAPT-KNIVPUMPE

– indbygget trykstyring, motorbeskyttelse og alarmfunktion.

AUTOADAPT

Betegnelsen for de intelligente styringer, som pumpeanlæg og -løsninger fra Grundfos bruger til at optimere driften til dynamiske driftsforhold.

Læs mere på vores hjemmeside: <http://dk.grundfos.com/products/find-product/seg.html>

be
think
innovate

GRUNDFOS

GRUNDFOS DK A/S • CVR-nr.: 19 34 27 35 • Læs mere på grundfos.dk

NO DIG

- alt til opgravningsfri
kloakreovering

- Punktreovering
- Strømpeføring
- Hatmontering
- Åbning/rensning
- Afspærringsteknik
- Brøndreovering
- Inspektion og fejlsøgning
- Værnemidler

Den bedste løsning

Ring **7516 9031** eller bestil direkte på **www.lrt.as**

Vandskade igen?

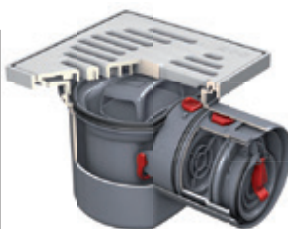
Viden der flytter vand!

ACO Højtandslukker

- Markedets mest driftsikre højtandslukker
- Godkendte typer til fækalieholdigt og fækaliefrit spildevand
- Perfekt til renovering og nybyg
- Beskytter samtlige afløb, som ligger under oversvømmelsesniveauet mod tilbageløb.

Komplet sortiment fra den lille til den store krævende løsning – vi kalder det

Sikker regnvandshåndtering

Kontakt vores kompetencecenter

57 666 500

Få mere inspiration på www.aco.dk

104768 ACO - Fækalt afløb - A4 - 2A Vision

ACO Nordic A/S | Thorsvej 9 | 4100 Ringsted

Klimatilpasning kan løbe med beton-pris

Klimaløsninger i Viborg og på Frederiksberg med i finalysten om Bæredygtig Beton Prisen

Af Bjarne Madsen

Tre projekter er i finalen i årets dyst om den prestigefyldte Bæredygtig Beton Prisen. To af dem af klimatilpasningsprojekter.

Det er dommerkomitéen bag prisen, der har nomineret de tre finalister. To klimaløsninger og et bydelsprojekt. Lindevangsparken på Frederiksberg og sØnæs i Viborg repræsenterer klimaet og skal forsøge at slå Musicon i Roskilde af banen.

Fælles for de tre nominerede projekter er, at de har brugt beto-

nen bæredygtigt og multifunktionelt. På hver deres måde er betonen brugt som gennemgående arkitektonisk materiale, den udfylder en teknisk funktion og kan bruges rekreativt.

På Frederiksberg satte en massiv oversvømmelse efter et skybrud gang i klimatilpasningsprojektet ved Lindevangsparken. Som en ekstra gevinst har hele kvarteret fået et løft, og borgerne har blandt andet fået en ny plads og en omdannet park.

Da man skulle lave klimatilpasning i Viborg, inddrog man borgerne, og resultatet blev det store rekreative område sØnæs, som har givet merværdi for viborgenserne og gjort hele området mere attraktivt.

Og i Roskilde valgte man at lade en gammel betonfabrik stå og forvandle de eksisterende fabriksbygninger til en ny og kreativ bydel med en vision om »heftig arkitektur, der matcher beton«.

»De tre nominerede projekter er valgt, fordi de udover at bruge betonen bæredygtigt også har brugt den kreativt til flere formål. I sØnæs i Viborg og Lindevangsparken på Frederiksberg har man brugt betonens unikke egenskaber til at løse komplicerede klimaudfordringer. I Musicon-området i Roskilde har de genbrugt de gamle betonkonstruktioner og betonbelægninger

Sådan går man på vandet i Viborgs nye, store rekreative område sØnæs.

Lindevangsparken på Frederiksberg blev til efter en massiv oversvømmelse.

som en integreret del af den nye bydel«, forklarer formanden for dommerkomiteén Julian Weyer, partner i arkitektfirmaet C.F. Møller.

»I alle tre tilfælde har man skabt spændende rekreative områder, som indbyder borgerne til mange forskellige aktiviteter. Det er tre meget spændende projekter, som viser de mange muligheder for at bruge beton bæredygtigt«, siger Julian Weyer.

Vinderen af Bæredygtig Beton Prisen afsløres torsdag den 30. marts ved en prisfest i Dansk Arkitektur Center. Her uddeles også både In-situ Prisen og Betonelement Prisen.

Store og måske især små kan blandt andet boltre sig med en tur på trædestenene i klimatilpasningsprojektet Lindevangsparken.

Kreativ og rekreativ klimatilpasning i Viborg. Nu er sønæs-parken med i opløbet om Bæredygtig Beton Prisen.

NAPAN Højvandslukker TYPE 0, TYPE 1, TYPE 3

Højvandslukke type 1 med alarm overholder kravene i DS 432 og må anvendes til sort spildevand.

Type 3 højvandslukke EN 13.564.

Se fuldt sortiment på www.napan.dk

Sejma Industries ApS 97 54 85 99 sejma@mail.dk

Jesper Nørgaard (til venstre) ledte i et års tid efter den rigtige medarbejder til at supplere sig ved de mange kloakopgaver. Det blev Tobias Juul Rasmussen, som er udlært rør lægger.

To uddannelser og en autorisation

Kloakmester Jesper Nørgaard høster fordele af også at være bygningskonstruktør

Af Bjarne Madsen

»Den, der tror han er færdiguddannet, er ikke udannet – men færdig.«

Efter sigende er det et gammelt, kinesisk ordsprog. Det gælder også i Lystrup ved Aarhus, hvor Jesper Nørgaard i 2014 etablerede sig som selvstændig entreprenør med ikke mindst kloakeringsopgaver på menukortet. Samme dag som han fik autorisation som kloakmester, fik han også sin eksamen som bygningskonstruktør. I forvejen var han uddannet anlægsgartner.

»Man får en højere løn som bygningskonstruktør, end ved at være kloakmester. Men man får også mindre frihed«, erklærer 28-årige Jesper Nørgaard, som ind mellem uddannelserne også fik klemt et halvt års militærtjeneste i Holstebro ind.

JN Kloak & Anlæg klar til at rulle ud på nye opgaver. Dem er der mange af for Jesper Nørgaard, ikke mindst med kloaksepareringer.

I øjeblikket og formentlig en rum tid fremover har han fuld gang i kloaksepareringer sammen med sin nyansatte medarbejder, Tobias Juul Rasmussen. Kloakmesteren ledte efter den rigtige medarbejder i et års tid, inden han løb over Tobias Juul Rasmussen, som er udlært rør lægger.

»Der skal laves rigtig mange kloaksepareringer i Aarhus-området. Vi startede for et års tid siden her i kolonihaverne i Viby, og vi har også en del opgaver i Risskov som ugeprojekter. Foruden separeringer, laver vi også mange omfangsdræn«, fortæller Jesper Nørgaard.

Mange opgaver

Baggrunden som både anlægsgartner og bygningskonstruktør giver masser af fordele i det daglige. Når JN Kloak & Anlæg ikke rykker ud for at lave kloakker, handler det ofte om belægningsarbejder, anlæg af plæner og beplantningsopgaver. Firmaet tager sig også af støbning af gulve og fundamenter.

»I mange tilfælde har jeg som kloakmester fordel af min uddannelse som bygningskonstruktør. Jeg kender mange af reglerne for bygningskonstruktioner, og naturligvis også inden for kloak. Ulempen kan være, at jeg til private fester ofte skal besvare spørgsmål fra husejere, som lige er i tvivl om et eller andet, som de så mener, at jeg kan hjælpe med, fordi jeg kender til lidt af hvert«, siger Jesper Nørgaard.

Også tv-inspektion

På det seneste har han udvidet kloak-delen med anskaffelse af tv-inspektionsgrej. Det har allerede givet helt nye muligheder for JN Kloak & Anlæg og også nye opgaver.

»Når vi laver separeringer, benytter vi ofte lejligheden til også at tjekke de gamle rør for husejeren. I en del tilfælde viser det sig, at alt ikke er, som det burde være. Og så aftaler vi yderligere arbejde, så systemet bliver i orden. Mange har jo forsikret sig godt og får dermed valuta for forsikringspræmien, når kloakken bliver sat i stand«, fortæller Lystrup-kloakmesteren.

Jesper Nørgaard har for ganske nylig haft en total udskiftning af en spildevandsledning, som forsikringsselskabet betalte for. Det var en husejer i Risskov, som fik separeret regnvand og spildevand, og som bad Jesper Nørgaard om lige at tjekke med kameraet. Det blev til nye rør og brønde betalt af forsikringen.

Der kan måske være flere penge i at være bygningskonstruktør, end kloakmester, mener Jesper Nørgaard. Men der er mere frihed i en udgravning eller på en minigraver.

»I en periode har vi stort set udelukkende lavet separeringer. Det er fint at grave med nogle få frostgrader i jorden«, siger han.

Glad for Kloakgaranti

Jesper Nørgaard har for kort tid siden løst medlemskort til Danske Kloakmestre. Ikke mindst garantiordningen Kloakgaranti var med til at overbevise ham om, at han skulle med i flokken.

»Jeg mærker tydeligt på kunderne, at der er en stigende interesse for, at kloakmesteren har et rygstød i form af at være med i en garantiordning. Folk er ikke bange for, at jeg ikke leverer et godt stykke arbejde. Men de vil gerne have den sikkerhed, som garantiordningen giver, hvis firmaet går på røven. Det planlægger jeg naturligvis ikke at gøre, men jeg kan udmærket forstå kunderne. At en kloakmester er god til at lave kloakker, er jo ikke ensbetydende med, at han også er god til at drive forretning«, siger Jesper Nørgaard.

»Samtidig er det et godt signal at sende, at man er med i brancheforeningen. Hen ad vejen vil jeg også kigge på nogle af kurserne og seminarerne, men det har der simpelthen ikke været tid til endnu«, fortæller han.

Foruden masser at se til rundt om i udgravningerne, har Jesper Nørgaard også noget at passe på hjemmefronten. Hjemme i Lystrup, hvor han både har firmaadresse og bor privat, har han kæreste og to døtre på henholdsvis fire og et halvt og halvandet år.

Et stort kolonihaveområde i Viby har givet masser af arbejde til Jesper Nørgaard og JN Kloak & Anlæg i en lang periode.

Nu skal gammel nyhed ud i de gamle kloakrør

Unicon lancerer Rørpasta til udfyldning af sløjfede kloakrør efter flere års test

Af Bjarne Madsen

Ingen kan komme og påstå, at produktet ikke er testet godt igennem, når beton-kæmpen Unicon lancerer Rørpasta til udfyldning af sløjfede kloakrør, rørledninger og tanke. I virkeligheden er der tale om en gammel nyhed, som bare aldrig er sendt ud i verden.

»Man kan godt sige, at Rørpasta er lidt nyt. Men i virkeligheden har vi eksperimenteret og testet i flere år. De kunder, der har haft lejlighed til at prøve produktet, har været glade for det. Derfor er det på tide, at vi får fortalt specielt kloakbranchen om det«, siger Allan Dahl, Key Account Manager hos Unicon.

Så nu lemper Unicon på hemmeligheden, som aldrig har skullet være en hemmelighed, men som bare er kommet lidt forsinket ud af startblokken. Erfaringerne med den flydende pasta er så gode, at Allan Dahl nu giver det høj prioritet at få produktet godt ind på markedet.

To produkter

»Vi har to specielt designede produkter til udfyldning af gamle rør og ledninger under produktgruppen UNI-Fill. Den består af Rørfyld, som er en mørtelig beton med mindre sten op til otte millimeter. Rørfyld er beregnet til udfyldning af tanke eller rør med stor diameter og skal i de fleste tilfælde pumpes ind«, fortæller Allan Dahl.

»Man slipper på pumpningen, hvis man anvender Rørpasta. Den består af mineralske bindemidler og vand, som hærdet op som beton. Rørpasta er meget flydende, nærmest som fløde.

Konsistensen er flydende, nærmest lidt som fløde. Derfor fordeler Rørpasta sig selv i det sløjfede rør, når det har forladt rotor bilen.

Derfor er den nem at få ind i rørene. Den løber simpelthen selv, og man slipper for at anvende pumpe«, forklarer Allan Dahl.

Fordeler sig selv

Erfaringerne fortæller om, at Rørpasta i 200 mm rør kan løbe mere end 100 meter. Med den tynde konsistens finder Rørpasta samtidig selv vej ind i også svært tilgængelige hulrum. Rørpasta har mindre trykstyrke end Rørfyld.

»Til gengæld er Rørpasta altså en del nemmere at arbejde med og få til at fordele sig i både sløjfede rør, ledninger og tanke. Det er jo en nødvendighed i dag, at der fyldes op i de gamle rør, hvis man ikke vælger det ofte ganske store arbejde med at grave dem op. En opgravning betyder, at man skal være opmærksom på andre installationer i undergrunden, samt retablere fortov og vej. Sløjfede rør skal enten lukkes af eller graves op. Rørpasta har så den fordel, at materialet ikke er så tungt. Det letter sagen, hvis det på et senere tidspunkt viser sig, at rørene alligevel skal graves op. Vægten er omkring 1600 kg pr. kubikmeter og dermed væsentligt lavere end beton«, siger Allan Dahl.

Den rigtige løsning

»For os er det væsentligst at få rådgivet om den rigtige løsning. Det afhænger helt af kunderne og den aktuelle opgave. Det er ikke i alle projekter, man kan anvende et produkt, der så at sige fordeler sig selv, som Rørpasta gør det. Eksempelvis kan det specielt ved rør i store dimensioner nogle gange være økonomisk mere fordelagtigt med en Rørfyld-løsning, der pumpes«, siger Allan Dahl.

Når Unicon leverer Rørpasta, kommer det i en rotor bil og sliks af på arbejdsstedet.

Rørpasta sliks direkte fra rotor bilen ned i et gammelt rør.

SeeSnake Compact 2 & CS6 Pak

Høj ydelse I en kompakt, holdbar og let pakke

NYHED

SCAN & LEARN

www.RIDGID.eu

De nye RIDGID® SeeSnake® systemer gør det muligt at få et perfekt overblik I forskellige afløb ved beboelser eller I kommercielle eller industrielle ledninger. Dette gør dit liv nemmere og hjælper til med at arbejde så smart som aldrig før.

We
Build
Reputations™

RIDGID

EMERSON
Commercial & Residential Solutions

Rørcenterdagene sætter ny rekord

Melder udsolgt med højeste antal udstillere nogensinde

Af Bjarne Madsen

Der er mere interesse for at vise sig frem end nogensinde tidligere. Også når det ikke har noget med selfie-promoverende unge mennesker at gøre, men derimod en hel branche med hang til underjordisk virksomhed.

Brancheudstillingerne for kloakfolket har det strålende. Ikke blot Kloakmessen i Fredericia har det med at sætte nye rekorder. Det samme sker, når Rørcenterdagene ved Teknologisk Institut i Taastrup for 15. gang byder indenfor onsdag den 14. og torsdag den 15. juni.

Høj sol og høje stabler af rør, da Rørcentret på Teknologisk Institut senest bød til Rørcenterdage i 2015.

Større areal

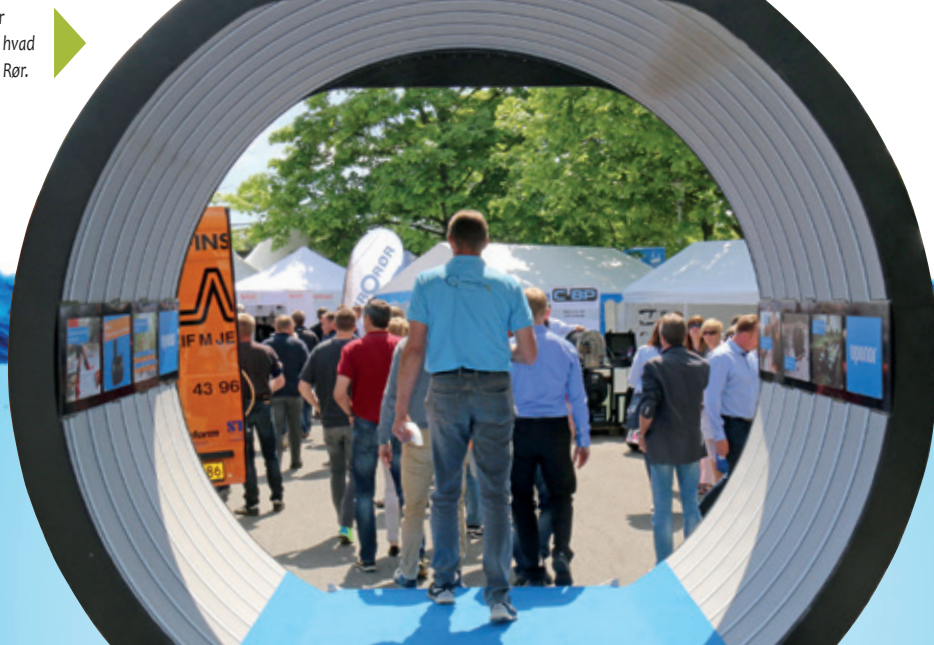
»Vi har udvidet udstillingsarealet lidt og fået plads til 109 udstillere. Det er 10 flere end ved Rørcenterdagene for to år siden og dermed det højeste antal udstillere nogensinde. Og så er der altså også udsolgt«, fortæller Pia Blomquist på Rørcentret på Teknologisk Institut.

De 109 udstillere breder sig over 150 stande med »alt godt til kloakken«. Rørcenterdagene debuterede i 1985 og har siden udviklet sig til et mødested for fagfolk i vand- og afløbsbranchen. De første år blev arrangementet sat i kalenderen hvert tredje år. Det var ikke nok til kloakbranchen, og fra 1995 har der været holdt Rørcenterdagene hvert andet år. Udstillingen skiftes nu med Kloakmessen i Fredericia, som holdes på lige år.

Landsbyens gadekær er et godt sted at mødes til en faglig snak.

Rørcenterdagene lader ingen tvivl tilbage om, hvad det hele drejer sig om: Rør.

Type 5 Multibrønd

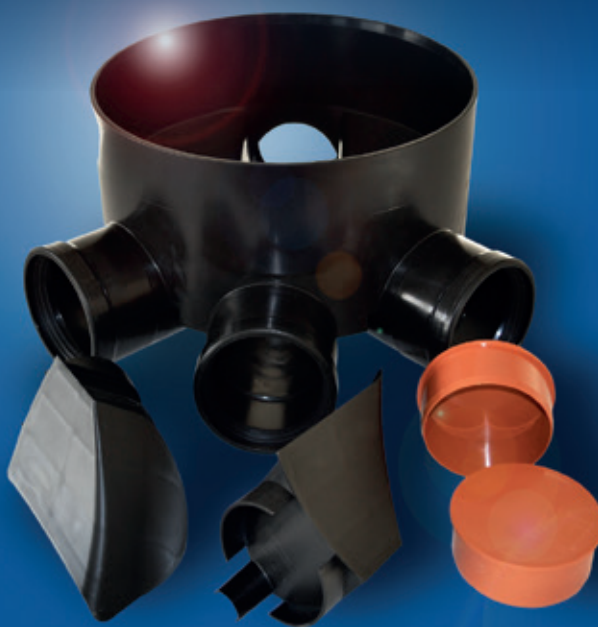
Wavin

Ø315

MULTIBRØND

- en BRØND med mange

MULIGHEDER

- ⊙ Individuelt valg af tilslutning
- ⊙ Stor fleksibilitet
- ⊙ Flere anvendelsesmuligheder
- ⊙ Til Ø110 mm glatte rør
- ⊙ Lang levetid

Kontakt Wavin
på tlf.: 8696 2000

Mexichem.
Building & Infrastructure

Wavin | Wavinvej 1 | DK-8450 Hammel | Tel. +45 8696 2000 | Internet www.wavin.dk | Email wavin.dk@wavin.com

wavin

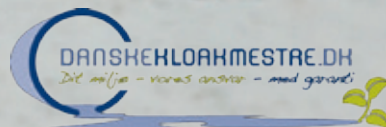
CONNECT TO BETTER

KLOAKBRANCHENS
STORE FAG- OG
INDKØBSMESSE

Mød branchens førende leverandører i MESSE C, Fredericia den 25.-26. januar 2018. Læs mere på www.kloakmessen.dk

**KLOAK
MESSEN** 2018

NO-DIG systemer til rørrening!

Tilpasset hinanden
efter nyeste teknologi
- alt fra én og samme leverandør!

Hos os koster service IKKE EKSTRA

I.S.T. Skandinavia A/S · Erhvervsparken 11 · DK 4621 Gadstrup
Tlf. +45 46 40 44 88 · jensen@ist-web.com

www.ist-web.com

Et vej-modul kranes på plads. De præfabrikerede vejstykker kan hurtigt installeres.

Fremtidens veje bliver måske af genbrugsplast. Wavin er med i udviklingsprojektet.

Wavin med i udvikling af veje af genbrugsplast

Hulrum i præfabrikerede vej-moduler kan bruges til rør og regnvandsledninger

Af Redaktionen

Tre internationale industrigiganter er gået sammen om at videreudvikle konceptet med en plastvej. Idéen er at erstatte asfalt med genbrugsplast. I spidsen for projektet står byggekonglomeratet VolkerWessels' datterselskab KWS, den største virksomhed inden for vejbyggeri i Holland. Sammen med olie- og gasvirksomheden Total og Wavin kombineres viden, erfaring og ressourcer med det formål at bygge verdens første vej, der er lavet af 100 procent genbrugsplast.

PlasticRoad-konceptet er udtænkt af KWS. Virksomheden har kigget på de udfordringer, som byer og byområder har med

vejerosion som følge af vejrpåvirkninger og oversvømmelser, potentielle sikkerhedsproblemer som følge af huller og revner i vejene samt de høje udgifter til løbende vedligeholdelse og reparation.

Idéen med veje, der ikke er lavet af asfalt, men af 100 procent genbrugsplast, giver god mening på flere områder – både økonomisk og miljømæssigt. De udfordringer, der er vedrørende støj- og vibrationsreduktion, vandgennemtrængelighed og vejens planhed, forventes at kunne elimineres med PlasticRoad-konceptet.

Desuden forventer man, at et skift fra asfaltveje til plastveje vil medføre en væsentlig reduktion af CO₂-belastningen grundet den længere levetid samt reduktionen af transportopgaver i konstruktionen af vejene.

Bæredygtig prototype

For at komme videre med idéen besluttede KWS at finde samarbejdspartnere, som kunne bidrage til at udvikle en prototype. Som markedsleder inden for produktion af plastrørssystemer samt genbrug af plastik var Wavin den perfekte partner. Også Wavins specialisering i regnvands- og drænløsninger vægtede tungt i valget af samarbejdspartner.

Total er den tredje og sidste virksomhed i alliancen. Alle tre virksomheder har bæredygtighed som en af kerneværdierne i deres virksomhedsfilosofi.

At være med i udviklingen af PlasticRoad passer ind i Wavins strategi om at tilføre byggeindustrien innovative plastløsninger. Vi får muligheden for at udvikle en helt ny måde at tænke veje på sammen med andre markedsledere i branchen - Jan Willem Viets - Direktør, Wavin Holland

Fordele ved en plastvej

Når plast anvendes til vejbyggeri, bliver det muligt at reducere vejstøj og opvarme vejene, og anlæggelsen kan ske ved hjælp af præfabrikerede moduler. Det er også muligt at bygge et hulrum, der kan bruges til effektiv trækning af rør, kabler og regnvandsledninger. PlasticRoad er stort set vedligeholdelsesfri, korroderer ikke og er vejrbestandig. Den kan modstå temperaturer på helt ned til minus 40 °C og helt op til plus 80 °C. Og den holder tre gange så længe som en asfaltvej.

PlasticRoad-konceptet er helt i tråd med miljøinitiativer såsom »vugge til vugge« (Cradle to Cradle) og The Ocean Cleanup. Det er tanken, at også plast, der fiskes op af havet, kan bruges til præfabrikerede vejmoduler, som hurtigt kan installeres i ét stykke. Det gør installationen nem, hurtig og uden tunge løft.

Konceptet skal testes yderligere for at se, hvordan det klarer sig under forskellige forhold. Målet er at få gennemført den første udendørs vejtest inden udgangen af 2017. Hos Wavin er der stor begejstring over at være en vigtig del af projektet og at arbejde sammen med KWS og Total. Håbet er, at projektet kan være med til at skabe en grønnere fremtid inden for vejteknologi.

**Speciale indenfor
entreprenører og
kloak - det handler
om at have det rigtige
sikkerhedsnet !**

**RING
74 66 15 00**
og få en
uforpligtende snak !

Hos **PROFORS** har vi speciale indenfor entreprenør- og kloakmesterbranchen, vi sørger for du får den rette forsikringsløsning der passer dig og din virksomhed. Du kan med fordel outsource din forsikringsadministration til Profors.

PROFORS
PROFESSIONEL FORSIKRINGS FORMIDLING

PROFORS Forsikringsagentur
Kløvervej 75 · DK-6100 Haderslev
post@profors.dk · www.profors.dk

ISS har forladt kloakken

Norske Norva24 har købt kloak- og industriserviceforretningen

Af Bjarne Madsen

ISS har forladt kloakken. Selskabet, som er helt i front globalt som leverandør af facility services, har solgt kloak- og industri-

serviceforretningen til det norske selskab Norva224, som ejes af den svenske kapitalfond Valedo Partners.

Den frasolgte kloak- og industriserviceforretning har 164 medarbejdere og en årlig omsætning på omkring 208 millioner kroner. Den opererer 115 servicekøretøjer ud af seks regionale centre på tværs af Danmark. Forretningen har været en del af ISS siden 1999.

»ISS' danske kloak- og industriserviceforretning har opereret som en selvstændig forretning i adskillige år. Deres services er ikke kerneservices for ISS, og der er ikke et naturligt samspil i forhold til størstedelen af vores andre services. Salget afspejler vores øgede strategisk fokus på at levere integreret facility service til vores kernekunder,« siger Henrik Langebæk, som er CFO Global Operations og ansvarlig for porteføljevirksomheder udenfor ISS' kerneaktiviteter.

Efter den norske overtagelse, vil ISS Kloak- & Industriservice fremover hedde Norva24 Danmark A/S.

JURA TIL TIDEN

Hos Kirk Larsen & Ascanius er tiden og kunden i centrum. Derfor prioriterer vi:

- Tilgængelighed
- Faglig kompetence
- Konkrete helhedsløsninger
- Forretningsmæssig fokus
- Kort responstid

... det mener vi, giver vores kunder den bedste rådgivning.

Kirk Larsen & Ascanius

Esbjerg · København · Herning · Skjern
Tlf. 70 22 66 60 · www.kirklarsen.dk

Find os på

DANSKEKLOAKMESTRE.DK
Dit miljø - vores ansvar - med garanti

Velkommen til nye medlemmer

- Allan Thomsen
- Steen Smidt, Alt I Anlæg
- Poul Østergaard, PP Entrepriise I/S
- Jesper Nygaard, JN Kloak & Anlæg ApS
- Jens Chr. Latter, Jens Chr. Multiservice
- Evan Olsen, Entreprenørfirmaet Evan Olsen ApS

Opdatering af medlemsdata

Er du flyttet, har dit firma skiftet navn og/eller CVR-nr. eller er der sket andre ændringer, bedes du oplyse dette til sekretariatet enten via mail sekretariat@danskekloakmestre.dk eller pr. telefon 72 16 02 07. HUSK, du er kun dækket af Garantiordningen, såfremt vi har dine rigtige kontaktoplysninger.

Danske Kloakmestre vil gerne opfordre til, at du benytter dig af muligheden for at tilføje dit telefonnummer, e-mailadresse samt hjemmesieadresse på Sikkerhedsstyrelsens hjemmeside – læs vejledningen i brevet fra Sikkerhedsstyrelsen fra maj måned.

Opdatering af kontaktinformationer hos Sikkerhedsstyrelsen

I forbindelse med udstedelse af nye autorisationsnumre-/beviser har Sikkerhedsstyrelsen lanceret en ny hjemmeside.

Her oplyser de firmanavn, adresse, CVR-nr., autorisationsnummer samt autorisationsområde.

DANPIPE A/S

www.danpipe.dk

Danpipe udfører strømpeforinger over hele Danmark. Vi opererer med mobile enheder, som har udstyr til TV-inspektion og strømpeforing.

Vi har også vores egen cutter-bil, der kan klare næsten alle opgaver.

Danpipe bruger Aarsleff Strømpen, og vi anvender LED til udhærdning, som er en miljørigtig løsning, der altid sikrer en høj kvalitet.

- Danpipe er optaget i kontrolordningen for ledningsrenovering.
- Danpipe bruger kun folk med stor erfaring.
- Danpipe arbejder med fast prislister til konkurrencedygtige priser.

Tlf. 3288 4600

JYLLAND / FYN
Birkemosevej 32
8361 Hasselager
Tlf. 3016 4614
info@danpipe.dk

SJÆLLAND / ØERNE
Helseholmsen 16-32
2650 Hvidovre
Tlf. 3016 4614
info@danpipe.dk

Thyborøn er udfordret af vand fra alle sider. Regn fra oven, hav og fjord fra siden og stigende grundvand fra neden. Lemvig Kommune og Lemvig Vand & Spildevand har ansøgt om at deltage i Regn & Byer for at få inspiration til at udvikle deres samarbejde, så de sammen med borgerne kan håndtere de store udfordringer, som byen står overfor.

Bedre klimatilpasning gennem samarbejde

Fire ambitiøse projekter er udvalgt til at deltage i kampagnen Regn & Byer

Af Redaktionen

Vejen til god klimatilpasning går gennem tætte samarbejder mellem vandselskaber og kommuner. Kun gennem samarbejde kan vi sikre, at der kommer merværdi ud af klimainvesteringerne. Så for eksempel klimatilpasning, CO₂-reduktion og bedre bymiljø kan realiseres i ét og samme projekt.

Det er grundlaget for kampagnen Regn & Byer, som gennemføres frem til 2019. Den sættes i søen af Realdania, Miljøstyrelsen, DANVA, Forsikring & Pension samt KTC, som er foreningen af tekniske chefer i kommunerne.

I samarbejde med en lang række samarbejdspartnere vil erfaringerne fra kampagnen blive videreformidlet til andre kommuner og vandselskaber.

Regn & by-kampagnen sætter både fokus på samarbejder internt i kommunerne på tværs af forvaltninger, hvor klimatilpasning skal tænkes sammen med idræt, kultur, natur, planlægning og drift af vores byer. Og på samarbejder mellem kommuner og vandselskaber, fordi vandet ofte følger helt andre grænser end de administrative.

Fire kommuner udvalgt

Ud af 20 ansøgere er Thyborøn, Tommerup, Roskilde og Odense udvalgt til at deltage i Regn & Byer. De fire byer deltager med hvert deres konkrete projektområde, der er truet af oversvømmelse. Deres egentlige fokus er dog langt mere vidtgående.

Assens Kommune og Assens Forsyning deltager i Regn & Byer med deres første fælles klimatilpasningsprojekt. Projektet finder sted i Tommerup, hvor et rørlagt vandløb genåbnes. Ved at lave projektet sammen kan de to parter på én og samme gang klimatilpasse, tilføje landsbyen nye rekreative kvaliteter og styrke naturen. Ambitionen med at deltage i Regn & Byer er at bruge projektet i Tommerup som springbræt til et langsigtet samarbejde mellem de to parter.

(Illustration: Bent Seslef)

De fire vandselskaber og kommuner vil bruge de konkrete projekter som platform for at opbygge et langsigtet, strategisk og tillidsfuldt samarbejde, der kan lede til flere fælles klimatilpasningsprojekter.

Erfaringerne fra eksisterende projekter viser, at potentialet i at samarbejde om klimatilpasning er stort. Det er populært sagt muligt at få mere for mindre, hvis kommune og vandselskab arbejder sammen, fordi de kan pulje investere.

Fælles projekter

Erfaringerne viser dog også, at det ofte er krævende at få samarbejdet til at fungere. Der er behov for at opbygge et fælles vidensgrundlag, da kommuner og vandselskaber derved i fællesskab kan identificere de fælles projekter, som samfundsøkonomisk giver bedst mening.

De fire udvalgte projekter vil deltage i et udviklingsforløb, hvor de vil udvikle samarbejdsmodeller og formulere anbefalinger til andre kommuner og vandselskaber, som vil styrke deres langsigtede samarbejder. Derudover vil de fire projekter teste en opdateret ud-

Skibhuskvarteret i Odense står overfor massive investeringer i klimatilpasninger. Med deltagelse i Regn & Byer vil Odense Kommune og Vandcenter Syd bruge projektet i Skibhuskvarteret som afsæt for at udarbejde samarbejdsredskabet "Odense-Modellen". Modellen skal kunne bruges af alle kommuner og vandselskaber, som vil lave klimatilpasning med merværdi. (Illustration: Rambøll Danmark)

gave af Miljøstyrelsens samfundsøkonomiske beregningsværktøj PLASK, som kommuner og vandselskaber kan bruge til i fællesskab at identificere de samfundsøkonomisk bedste løsninger.

20 år med innovativ og naturlig spildevandsrensning

www.kilianwater.com • tlf: 7575.7901

Danske Kloakmestre fejrer 25 års jubilæum

Klar til generalforsamling med grin og uden stress

Af Bjarne Madsen

Det er altid en god idé at komme i god tid. Det forebygger stress, og så bliver der plads til et grin.

Således også, når Danske Kloakmestre lørdag den 22. april holder generalforsamling på Hotel Faaborg Fjord. Brancheforeningen benytter nemlig anledningen til samtidig at lade orkestret Rocket in my Pocket spille op til jubilæumsfest. Danske Kloakmestre fylder 25 år i 2017, og det er en god anledning til festivitas i det sydfynske.

Som vanligt gør kloakmestrene generalforsamlingen til en to-dages begivenhed. Efter alle de formelle gøremål lørdag, er der festmiddag og dans, inden dagen rundes af med natmad. Søndag har Danske Kloakmestre tradition for et alternativt indslag, inden der bydes på frokost og tages afsked.

Tiden går ikke

Ganske passende er det manden bag Ørskov Leder- og Organisationsudvikling, Gunnar Ørskov, der svinger taktstokken på andendagen. Han holder i hundredvis af foredrag, og søndag formiddag den 23. april vil han fortælle kloakmestrene, at det er bedre at dø af grin, end af stress.

Opmærksomt lyttende kloakmestre på generalforsamlingen i 2016. Lørdag den 22. april gælder det 2017-udgaven parret med jubilæumsfest på Hotel Faaborg Fjord.

”Husk at tiden går ikke – den kommer”, er en af Gunnar Ørskovs filosofier, og den rammer næsten perfekt ned i en jubilerende forening, som hellere ser fremad end bagud.

Selve generalforsamlingen lørdag følger naturligvis vedtægterne. Derfor ser dagsordenen således ud:

1. Valg af dirigent
2. Bestyrelsens beretning
3. Godkendelse af regnskab og budget
4. Fastlæggelse af kontingent og indmeldelsesgebyr
5. Valg af formand, bestyrelse og suppleanter i henhold til vedtægternes paragraf 7
6. Valg til øvrige tillidsposter
7. Behandling af indkomne forslag og forslag fra bestyrelsen
8. Eventuelt

Danske Kloakmestres bestyrelse oplyser i øvrigt, at der er »få ledige pladser«. En plads i bestyrelsen er ledig, lige som det samme er tilfældet for to suppleant-poster.

Samtidig med at generalerne forsamles, sker der andet for led-sagerne. Det er også en del af traditionerne, at der arrangeres et specielt ledsagerarrangement, hvor de nærmere omstændigheder holdes hemmelige, indtil det går løs.

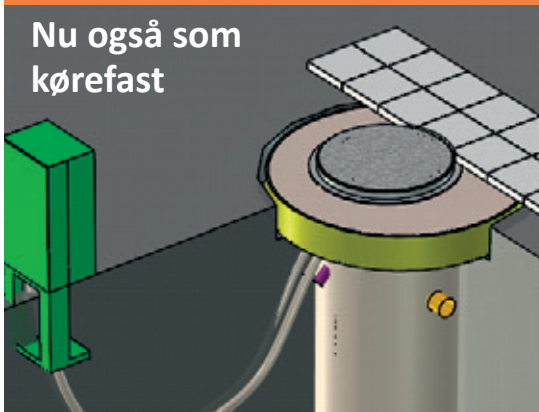

Gunnar Ørskov med et solidt grin. Det er også bedre end stress, vil han fortælle Danske Kloakmestre efter generalforsamlingen.

Nyheder fra **BIOKUBE**

Minirenselanlæg fra BioKube

Nu også som kørefast

BioKubes mange fordele

- 👍 Fås også som kørefast løsning
- 👍 Et utal af placeringsmuligheder
- 👍 Nemmeste installation
- 👍 Mulighed for avanceret fjernovervågning via smartphone
- 👍 20 års rensegaranti

KLOAK TV-INSPEKTION MED CERTIFIKAT ...

- Uddannelse og fælles standarder
- Certificering og kvalitetskontrol
- Troværdighed og tillid

INVESTERING I FREMTIDEN ...

SPAR PENGE

Smøremidler og rens/vask produkter fra

PETRO-CHEM

Petro-Canada dækker hele spektret af smøremidler til entreprenører og kloak branchen, samt et fuldt dækkende program af fødevarer godkendte smøremidler.

Som en del af den grønne profil, tilbydes også biologisk nedbrydelig hydraulikolie. Petro-Chem tilbyder i Danmark også forskellige rens/vask produkter, samt anti-rust og dieseladditiv.

Grundet vores 99,9% ekstremt rene baseolie, opnås en høj kvalitet i Petro-Canadas produkter, hvilket bl.a. medfører forlænget levetid og reduceret forbrug – som eksempel har vores hydraulikolier 2-3 gange længere levetid end konkurrerende produkter på markedet.

Salgskonsulenter
Kim Holstebro
61 19 37 15
Peter Hansen
61 19 36 21

PETRO-CHEM
Denmark, Faroe Islands, Greenland, Sweden and Norway

**Authorised
Distributor**

Hovednummer: 70701881 • Hjemmeside: www.petrochem.dk

Kloakbranchen stiller ind på nyt videnscenter

Erhvervsskolerne kan byde ind på en halv milliard kroner til udstyr og videnscentre

Af Redaktionen

Frem mod 2020 vil der blive foretaget massive investeringer i udstyr på erhvervsuddannelserne. Det er aftalekredsen bag erhvervsuddannelsesreformen blevet enige om. I 2016 og 2017 er der sat 150 millioner kroner af til udstyr rettet mod strategisk udvalgte teknologier på erhvervsuddannelsernes videnscentre og til et generelt løft af erhvervsskolerens udstyrsniveau. Samlet er der enighed om at sætte 497 millioner kroner af til erhvervsuddannelsesområdet fra 2016 til 2020.

Ud over midler til udstyr afsættes ca. 110 millioner kroner til at etablere i alt otte videnscentre inden for automation og robotteknologi, velfærdsteknologi, procesteknologier og håndværk. Videncentret, som overordnet betegnes »håndværk«, er interessant for de erhvervsskoler, der uddanner folk til kloakbranchen. »Håndværk« dækker nemlig over bæredygtighed, grøn energi, klimareovering og byggeri.

Faglige fyrtårne

Den halve milliard kroner, der er afsat til erhvervsuddannelserne, skal skabe de faglige fyrtårne, som uddannelserne har brug for, at udvikle undervisningen og sikre udstyr i topklasse.

Udover uddannelse bliver det også videnscentrenes opgave at bidrage og hjælpe de øvrige erhvervsskoler i deres arbejde med talentspor, højniveaufag og den digitalisering af uddannelserne, der sker som følge af nye teknologier. Videnscentrene skal også udarbejde og afprøve nye undervisningsforløb, der

Træt af synlige brønddæksler?

Med Jesmig Brønddæksler har du mulighed for at gøre indkørsel og gangarealer pæne og enkle.

Du får et dæksel, der kan integreres i alle typer belægninger både uden- og indendørs.

Moderne og stilrene

JESMIG - BRØNDDÆKSLER

Når helhedsindtrykket er vigtigt

www.jesmig.dk | tlf.: 48 44 10 24 | Jesmig Group ApS

kan blive brugt bredt i erhvervsskolerens talentarbejde. Det er aftalt, at videnscentrene vil blive etableret i 2017.

Videnscentrene oprettes inden for områderne »Automation og robotteknologi«, »Velfærdsteknologi«, »Procesteknologi«, »Håndværk – design og arkitektur« og altså »Håndværk – bæredygtighed, grøn energi, klimareovering og byggeri«.

Erhvervsskolerne med kloak på menuen kan byde ind på at blive videnscentre.

Undgå fedt i kloakken

- for et rent og **grønt miljø!**

Vi har hele det store produktsortiment fra **KESSEL**® der kan sikre, at fedt fra restauranter og storkøkkener ikke ledes ud i den offentlige kloak. Hos os får du altid kyndig vejledning og hjælp til at dimensionere løsningen.

- EasyClean - **fritstående** fedtudskillere
- Vendbar og installationsvenlig
- 5 størrelser - fra **2 - 10 ltr/sek**
- Fedtudskillere til **nedgravning**
- Opføring, skørt og dæksel medfølger
- 8 størrelser - fra **1 - 25 ltr/sek**

Professionelle løsninger

Kvalificeret vejledning

Stort service netværk

Den bedste løsning

Ring **7516 9029** eller se mere på **www.lhi.as**

Jørgen Lyngholm (til venstre) og Leif Hansen kørte parløb i mange år som næstformand og formand for Danske Kloakmestre. De er i dag begge æresmedlemmer af brancheforeningen.

25 års jubilæum med 87 år på bagen

Danske Kloakmestre sov tornerosesøvn i adskillige år

Af Bjarne Madsen

»Nu skal du sove i hundrede år, hundrede år, hundrede år...« lød beskeden til Tornerose. Hvor længe, kloakmestrenes brancheforening fik besked på at sove, står hen i det uvisse. Men det er en kendsgerning, at det er en 87-årig, der fejrer 25 års jubilæum i forbindelse med Danske Kloakmestres generalforsamling på Hotel Faaborg Fjord lørdag den 22. april.

»I virkeligheden er det jo ikke en forening, der fylder 25 år. Det er 25 år siden, en sovende forening blev vækket«, fortæller tidligere formand og nuværende æresmedlem af Danske Kloakmestre, Leif Hansen.

I løbet af de 25 år, fra Danske Kloakmestre vågnede op til dåd, har brancheforeningen haft fem formænd. Leif Hansen er den, der suverænt har beklædt formandsposten længst. Næsten halvdelen af foreningens nye levetid. Nemlig 12 år fra 1997 til 2009.

I næsten hele forløbet dannede han makkerpar med Jørgen Lyngholm som trofast næstformand. Jørgen Lyngholm forlod næstformandsstolen i 2007 og rykkede ned som menigt bestyrelsesmedlem. De to musketerer takkede af fra bestyrelsesarbejdet sammen i 2009. Men med til historien hører, at Jørgen Lyngholm faktisk indtog næstformandsposten i 1992.

Nu skal du ikke sove mere...

Forgængeren for Danske Kloakmestre blev skabt under navnet Kloakmester- og Entreprenørforeningen af 1930. Hvornår foreningen

blev nedlagt eller gik i dvale, fortæber sig i historiens tåger. Først i 1992 dukkede et nyt sæt vedtægter op. Nu for Foreningen af Autoriserede Kloakmestre i Danmark. I de nye vedtægter står blandt andet »Således vedtaget på den stiftende generalforsamling den 30. april 1992. Herved bortfalder alle tidligere love og vedtægter«. Og det er det, der giver Leif Hansen anledning til at sige, at der i virkeligheden er tale om en 87 år gammel forening, der er vækket.

»Poul Andersen var det eneste medlem af den sovende forening, og han blev også den første formand i den nye æra. Han blev kontaktet af Håndværksrådet, som manglede medlemmer og mente, at man måske kunne få nogle, hvis kloakmestrenes forening blev genoplivet«, husker Leif Hansen.

Formanden udeblev

Poul Andersen var formand fra 1992 til 1993 og blev afløst af Johnny F. Andersen. I 1997 blev generalforsamlingen holdt i Jylland. Den måtte udsættes på grund af dårligt vejr, og formanden dukkede slet ikke op.

»Jørgen Lyngholm var jo næstformand, og han og jeg stykkede en beretning sammen. Samtidig tog jeg over som formand, og Jørgen fortsatte som næstformand«, siger Leif Hansen.

Foreningen fortsatte under administration af Håndværksrådet i nogle år, men flyttede den 1. januar 1996 sekretariatet til den daværende Entreprenørforeningen. Det er den, der i dag hedder Dansk Byggeri.

»Håndværksrådet manglede penge og satte kontingentet voldsomt op. Derfor flyttede vi til Entreprenørforeningen, hvor vi mødte stor velvilje hos Mogens Hansen. Vi kunne nu blandt andet reklamere med, at man som medlem hos os ikke behøvede at stille sikkerhed hos Sikringsstyrelsen – det gjorde foreningen for alle medlemmer«, fortæller Leif Hansen.

Byggeriets Kvalitetskontrol

Byggeriets Kvalitetskontrol har sine rødder i et samarbejde mellem Danske Kloakmestre og foreningen Danske Maskinstationer. Leif Hansen kontaktede maskinstationernes brancheforening og spurgte, om de ville være med til at lave et program til egenkontrol. Det ville de godt, og Teknologisk Institut tog sig af det praktiske. Siden gik Dansk Byggeri med i projektet og indkaldte til møde for alle, der var interesserede i at være kontrolinstans.

»Der blev lavet et aktieselskab, som vi ikke turde gå med i på grund af økonomien. Men Klaus Ising blev ansat, og så havde vi Byggeriets Kvalitetskontrol«, beretter Leif Hansen.

Også tv-inspektionsordningen blev søsat i eget regi i Leif Hansens formandstid. Den eksisterende ordning under Dansk Byggeri var alt for dyr, mente kloakmestrene og lavede derfor deres egen inspektionsordning. Efter en lidt for rolig start, kom der gang i tingene, da Verner H. Kristiansen kom til som formand, fortæller Leif Hansen.

Fra 0 til 200

»Jeg er stolt over at have været med til at genstarte foreningen og få fra nul til cirka 200 medlemmer, da Jørgen Lyngholm og jeg stoppede. Siden er medlemstallet jo øget betragteligt mere. Og jeg er glad for, at vi fik etableret tv-inspektionsordningen. Vi formåede altid at have gode tilbud til medlemmerne. I nogle henseender var jeg nok lidt for forsigtig, og derfor er det også min efterfølger, Verner H. Kristiansen, der klart har stået for den store udvikling af Danske Kloakmestre«, siger Leif Hansen.

Den tidligere mangeårige formand og nu æresmedlem fylder 71 år i begyndelsen af april, men er absolut ikke gået i stå. Han er fortsat bedømmer til kloakmestereksamen, og på privatfronten har han givet sig i kast med at sætte et gammelt, svensk træhus i stand. Han har blandt andet dokumenteret, at en kloakmester også godt kan lave en helt ny gavl.

Så kom Verner

Leif Hansens næstformand fra 2007 til 2009 hed Verner H. Kristiansen. Kloakmesteren fra Snæbum ved Hobro indtog formandsstolen i 2009 og sad i den frem til 2013. Han har indskrevet sig i historien som formanden, for hvem intet var umuligt.

»Jeg blev valgt ind i bestyrelsen på en generalforsamling, hvor jeg ikke

Fortsættes på side 44

Verner H. Kristiansen var en dynamisk formand for Danske Kloakmestre i fire år.

DH Kloakspuler

150 bar - 60 l/m.

64,500,-
Ekskl. moms

Inkl. fjernbetjening m/sidejustering af gas og start/stop mm.

Kan evt. opbygges efter ønske

Leasing pr. md. kun 1.612 kr.
V/ 48mdr. - 10% restværdi Ekskl. moms

- ✓ 0,- udbetaling
- ✓ Oprettelsesgebyr inkluderet
- ✓ Forsikring inkluderet

KENT Højtryksrensere

Døgnvagt på salg & service tlf.

70 12 12 70
Dansk Højtryk
www.danskhøjtryk.dk

Fortsat fra side 43

havde mulighed for at være tilstede. Vi var to, der fik lige mange stemmer til den ledige bestyrelsespost, og så blev der trukket lod. Og allerede fra det første møde, jeg var med til, var jeg fuldstændig tændt. Jeg så masser af muligheder og brændte vildt for det», fortæller Verner H. Kristiansen.

I bestyrelsesarbejdet fulgte han sin vanlige facon: Vær godt forberedt – så får du tingene til at lykkes.

»Til møderne lavede jeg forslag, som jeg udleverede på forhånd. Formanden havde naturligvis forberedt sig på dagsordenen, men de øvrige bestyrelsesmedlemmer kom bare og satte sig. Jeg kom med mine velforberedte forslag. Ind imellem også et alternativt forslag, så det var to at vælge imellem. Og så fik jeg min vilje«, forklarer Verner H. Kristiansen.

Faktuelt og Kloakmessen

Listen over initiativer og nye projekter i Verner H. Kristiansens formandstid er alenlang. Hvis man beder ham om selv at pege på et par af de væsentlige ting, han var med til at skabe, bliver det bladet Faktuelt og Kloakmessen.

»Tidligere var Faktuelt fire stykker orange A4-karton, som var hæftet sammen. Jeg fik at vide, at det var umuligt at sælge annoncer og lave et rigtigt blad. Jeg elsker at gennemføre ting, der er umulige. Så vi fik lavet Faktuelt til et rigtig godt blad. Anders Risager skal have æren for Kloakmessen. Den var han idémanden til, og sammen fik vi lavet det første par messer i Brædstrup. Siden har messen jo udviklet sig yderligere og er en betydningsfuld begivenhed i det store messecenter i Fredericia«, siger Verner H. Kristiansen.

Kloakmesteren fra Snæbum har en brist – nogle vil godmodigt nok mene, at han har flere. Men i hvert fald én af dem er reel nok og bevirkede, at han sluttede som formand efter fire særdeles aktive år.

»Når jeg brænder for noget, kan jeg simpelthen ikke styre det. Der er faktisk en diagnose for det. Formandsarbejdet for

Danske Kloakmestre greb mere og mere om sig, og jeg kunne ikke stoppe. Jeg skubbede alt i foreningen foran min egen forretning. Det gik ikke i længden, og derfor var jeg nødt til at stoppe. Men det var vemodigt, og jeg har da savnet at kende alle mulige mennesker, som jeg kom rundt til i kloak-regi. Det var en rigtig god periode i mit kloakmester-liv«, siger Verner H. Kristiansen.

25 års formænd

Danske Kloakmestres fem formænd gennem 25 år:

1992-1993:	Poul Andersen
1993-1997:	Johnny F. Andersen
1997-2009:	Leif Hansen
2009-2013:	Verner H. Kristiansen
2013-	Henning Lübcke

Leif Hansen og Jørgen Lyngholm er æresmedlemmer af Danske Kloakmestre. Jørgen Lyngholm var næstformand fra 1992 til 2007 og yderligere menigt bestyrelsesmedlem fra 2007 til 2009.

Så kom Henning

Kloakmester Henning Lübcke efterfulgte Verner H. Kristiansen på formandsposten, efter forinden at have været medlem af bestyrelsen for Danske Kloakmestre i fire år. I jubilæumsåret har Henning Lübcke været i spidsen for Danmarks førende brancheorganisation for autoriserede kloakmestre i fire år, hvor der har været fuld fart både på branchen som helhed og på de faglige udfordringer.

»Det har været vigtigt for mig virkelig at få sikret Danske Kloakmestre politisk indflydelse. Brancheorganisationen er i dag repræsenteret i en række relevante fora, og som formand er jeg kommet på julekort med hele to miljøministre. Personligt er det naturligvis lidt sjovt. Men langt vigtigere er det, at det signalerer, at der lyttes til Danske Kloakmestre også allerøverst i beslutningskæden«, siger Henning Lübcke.

Foruden otte år i bestyrelsen og heraf de fire som formand, har Henning Lübcke tillige klaret opgaven som redaktør af Danske Kloakmestres magasin, Faktuelt. Samtidig med det organisatoriske arbejde driver Henning Lübcke sin egen virksomhed, Skov Haveservice i Køge.

Henning Lübcke er formand for Danske Kloakmestre i jubilæumsåret. Han overtog posten i 2013.

Effektiv rottebekæmpelse uden gift

goodnature®

Goodnature fra Tec-SolutionZ

For mig var Goodnature det sikre valg til giffri bekæmpelse af rotter. Fælden giver fantastiske resultater og kræver minimal brug af mandskab.

*Ulrik Folkmann, driftschef
Hedensted Spildevand A/S.*

- Innovativ overfladefælde til bekæmpelse af rotter og mus uden brug af gift.
- Mekanisk tryklufdsdrevne fælde.
- Lave driftsomkostninger.
- Let at håndtere, installere og servicere.

Goodnature
– det sikre valg
til human
bekæmpelse af
rotter og mus.

Kontakt Tec-SolutionZ og hør mere

Tec-SolutionZ

Tlf. +45 3121 2989 • info@tec-solutionz.com

50 mio. kr. til energirenovering og klimatilpasning af private udlejningsejendomme i 2017

Regeringen har afsat en pulje på 50 mio. kr. til energibesparende arbejder og arbejder vedrørende klimatilpasning af private udlejningsejendomme med mindst 12 beboelseslejemål.

Er udlejer og lejere interesseret i at forbedre ejendommens energiniveau eller sikre ejendommen mod oversvømmelseskader som følge af klimaforandringerne, er der mulighed for at få tilskud på op til 1,5 mio. kr. pr. ejendom. I første omgang skal udlejer blot have en uforpligtende tilkendegivelse fra et flertal af lejerne, så kan udlejer få reserveret midler hos Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen.

Fristen for at få reserveret tilskud i 2017 er den 1. juni 2017.

Flere oplysninger om puljen samt ansøgningskemaer findes på tbst.dk

Unikt system
Pris kr. 148.800,-

iPEK Agilios
Danmarks mest solgte stik på stik skubbeanlæg.
Fuld kompatibel med iPEK Supervision og iPEK Rovion.

Dancutter SuperFlex

Alt i et cuttersystem
Fra Ø75-Ø150.
Indbygget kamera.
Luft og vand rengøring af kameralinse

CAT 4 søger
Lokalisere EI og telefonkabler samt 33 KHz
Pris kr. 8.500,-

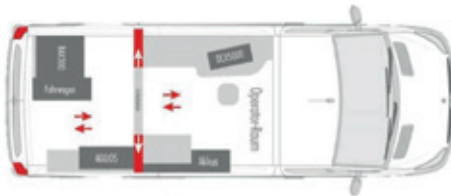
C.A.T 4+ og GENNY
Sæt pris kr. 16.500,-

Aquajet + Diesel

Idel fra 3,5 tons varevogn.
200 bar /55 liter per minut
Hydraulisk drevet højtryksslange
eKontrol med LCD skærm og digital brugergrænseflade
Kabelfri fjernbetjening.

Pris fra kr. 175.000,-

Komplet iPEK ROVION TV bil.

Vi kommer gerne og laver en demonstration med vores iPEK DEMO TV bil.

Sklar's
Testboy® inspektion

Komplet trykprøvnings anlæg
Kontrolboks med indbygget rapporteringssoftware
Indbygget gyro kamera
50 meter slange
Danske standarder DS455/DS-EN1610

AL Laser A/S- Håndværkerbyen 37 - 2670 Greve
Tlf. 4390 4005 – www.al-laser.dk

Danske Kloakmestre klar til Rørcenterdagene

Rørcenterdagene bliver igen med kloakmestrene på en stand

Af Bjarne Madsen

Danske Kloakmestres kendte banner kommer igen til at være, når Rørcentret den 14. og 15. juni kalder til Rørcenterdagene ved Teknologisk Institut i Taastrup.

Brancheforeningen har genvalgt Rørcenterdagene som et godt sted for en stand, hvor der kan informeres om brancheforeningens aktiviteter og også sættes spot på Kloakgaranti.

Derimod bliver Rørcenterdagene i år ikke forum for DM i Kloak, som næste gang afvikles ved Kloakmessen i Fredericia den 25. og 26. januar 2018.

SITECH DENMARK

Tel: 7025 4414
www.SITECH.dk

SITECH

◀ Danske Kloakmestre er igen klar med en stand, når der afvikles Rørcenterdage den 14. og 15. juni.

minirenselanlægget ws bioclean™

-Fagmandens kvalitetsvalg

- ✓ Specialtilpasset det skandinaviske klima
- ✓ Afprøvet i over 3.500 danske husstande
- ✓ Dokumenteret driftsikkerhed under alle forhold

Patenteret Gennemtestet Godkendt.

www.watersystems.dk

tlf 74 48 50 33

watersystems

BLÜCHER®

A **WATTS** Brand

RUSTFRIT STÅL HOLDER ROTTERNE UDE

BLÜCHER® EuroPipe

AFLØBSRØRSYSTEM I RUSTFRIT STÅL

Kan lægges som
kloakrør under
bygningen

- holder rotterne ude!

Brandsikkert

50+ års
produktlevetid

Nemt at
installere

Rotter kan ikke
gnave hul

Jeg hader
BLÜCHER
produkter!

www.blucher.dk

ROTTESIKRET
som BLÜCHER's øvrige produkter

Danmarks største leverandør af professionelt KLOAKUDSTYR.

VINTER tilbud - skarpe priser...

FlexJET
Mobil og kompakt Kloakspuler med fjernbetjening.
Anvendelsesområde: DN 40 mm til DN 300 mm.
60 ltr/min. ved 150 bar.

Kr. 59.900,-

minCam mC50
Inspektionskamera
Anvendelsesområde: DN 70 mm til DN 400 mm.
Gyrokamera Ø55 mm.
60 mtr./ Ø9,2 mm rørål.
Sonde 33 kHz.
Batteri.
Slædesæt til Ø75 og Ø130 medfølger.

Tilkøb: Ø200 mm. slæde.

Kr. 53.000,-

C-Scope DXL2 sæt
Kabel søger med signalgenerator, signaltang og professionel taske.
Dybdemåling.

Kr. 14.900,-

Rottespærre
Model TX11 universal.
Nordisk Innovation.
Ø100/110 mm.

Kr. 1.090,-

Køb ind når det passer dig... Bestil direkte på hjemmesiden.

C-TV Tekniske Artikler A/S

Porsvej 9 • DK 9000 Aalborg

Tlf. +45 20 60 30 18 • www.c-tv.dk • kontakt@c-tv.dk

B2B Marketing 0416

Kvalitetsmaskiner til kloakbranchen

IHI minigravere

- Japansk kvalitet
- Fra 0,9 til 8 ton
- Mange tilpasningsmuligheder f.eks:
  - Zero-tail modeller
  - Auto idler
  - 360 graders kabine udsyn
  - God kabinekomfort
  - ECO mode (brændstofbesparende)
  - Proportionalstyring

Giant minilæssere

- 34 modeller
- Høj løftekraft
- Lav egenvægt
- Mange optionsmuligheder
- Dobbeltpumper
- 28 km/t
- HD aksler
- Pro Inch
- Stabilo
- Hydrostatisk transmission
- 100% differentialespærre

Holsø kroghejsevogne

- 8-30 ton
- 2 eller 3 aksler
- Elstyring
- Bogielås og meget mere
- Kraftig undervogn
- Hydraulisk støttefod
- Hydraulisk containerlås
- Tvangsstyring
- Vægtoverføring
- Kugletræk